

stoppe Munden paa den, der blev stillet for Forhør. Men det er desuden en Ting, hvor til der ofte ikke vilde udfordres stor Opfindsomhed og Kløgt, at indrette det saaledes, at man kunde see et Flyveblad hurtigt udbredt i mangfoldige Exemplarer igjennem en Mængde Personer, med hvilke den Vedkommende derhos end ikke behøvede at træde i directe Forbindelse, og at han kunde være temmelig sikker paa, at Justitien ikke, den gjøre hvad den vil, skulde komme paa Sporet; idetmindste maatte de Individer, der vilde lægge an paa at omgaae Loven, i disse Forhold udvikle langt mindre Sindrigheid, end de ellers ofte gjøre, naar det ikke nu og da skulde lykkes. Jeg veed ikke, om de Bemærkninger, jeg her har tilsladt mig at fremsætte ere overbevisende (30); mig forekommer det, at det derved er nogenlunde tilstrækkelig godtgjort, at Staten vel maatte betænke sig paa at aabne Døren for flige Machinationer, og at der kunde møde Tilfælde, hvor man haardt vilde fortryde at have efterladt en saadan Lacune i Trykkefrihedsloven. Dette er ikke sagt, fordi jeg vil have Trykkefriheden skæftet, men fordi jeg mener, at man ikke skal give Landet en invalid Trykkefrihedslovgivning, med saadanne Brost og Mangler, at den, naar det gjælder, viser sig uskikket til at opfylde sin Bestemmelse. Frygtede end de Herrer Forslagsstillere saameget for at ramme dem, man har kaldt de løse Forhandlere, saa seer jeg dog ikke, hvorfor de i alt Fald ikke have udstrakt det subsidiaire Ansvar efter § 3 til de Personer, som havde Dplag af Skrifftet, eller i det Mindste stillet det saaledes, at de egentlige Boghandlere inddroges med under Ansvaret, skøndt jeg iøvrigt vilde ansee det for rigtigst, at man ogsaa her brugte den i det Foregaaende fremhævede Betegnelse, nemlig den, der har eller har havt Skrifftet til Forhandling eller Uddeeling, den samme Betegnelse, som forekommer i Forslagsstillernes § 15. Forøvrigt vil jeg dog endnu, inden jeg forlader denne Gjenstand, tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad Betydning det egentlig har, at man saaledes sørger for at fuldstændiggjøre Ansvars-Rækken. Det er virkeligen ikke det, hvorpaa det væsentligst kommer an, at man i alt Fald kan ramme dem,

som slutte Rækken af de Ansvarlige; dertil vil det overalt, naar ellers Loven er fornustig, sjældent komme. Men netop det, at disse Personer staae med i Ansvars-Rækken, vil gjøre, at det bliver ulige vanskeligere for de Nærmere, hvem Ansvaret helst maa træffe, at kunne holde sig tilbage. Det vil medføre, at disse ordentligviis nødsages til at træde frem, medens de derimod, hvis det foreliggende Forslag blev Lov, ikke blot vilde have al Dpfordring til at holde sig tilbage, men ogsaa god Udfigt til at det kunde skee med Held. Stiller man Sagen saaledes, at efter Bogtrykkeren ogsaa Forhandlerne indrages under de for Skriftets Indhold subsidiairt ansvarlige Personer, vil og i alt Fald Undersøgelsen, naar den rettes imod dem, blive ganske anderledes virksom til at udfinde Bogtrykkeren; thi Forhandlerne ville ikke saa let være beredvillige til at underkaste sig et muligviis betydeligt Straffean svar for Skriftets Indhold, ikke saa let, som de kunde bringes til at underkaste sig en blot Mulct efter § 1, med Hensyn til hvilken de desuden, som allerede omtalt, maaskee kunne vente at blive dækkede af andre Vedkommende, saa at de forsaavidt i Virkeligheden slet Intet udsætte sig for. Dette var, hvad jeg med Hensyn til denne Deel af Paragraphen havde at bemærke.

Jeg gaar nu over til sidste Punkt, hvormed jeg ved § 3 ønsker at udtale mig. Jeg gjør det uden stor Udfigt til, at det, jeg derom har at sige, her i Salen vil finde Anklang; men lad saa være, jeg anseer det ligesuldt for Pligt frit at udtale min Mening. Det Punkt, til hvilket jeg her sigter, har allerede igaar været bragt paa Bane, da der var Tale om Myn-dighedsalderen. Den høitagtede Justitsminister yttrede nemlig, hvis jeg ellers hørte ret, at der var vigtige Grunde til at fordre Myn-dighed, navnlig hos de Personer, der skulde kunne paatage sig Ansvar som Forsattere, Udgivere eller Forlæggere; og der blev da af den ærede Drøfser svaret: ja criminel Myn-dighed, 15 Aars Alderen. Efter det oprindelige, af Regjeringen i forrige Session fremlagte Udkast, var der fordret 18 Aars Alderen, men dette blev af Landsthinget, dog ikke med nogen stor Majoritet, forkastet. Nu kunde det vel synes at være en heel unyttig Gjærning